

stížnost proti tomu namítá s hlediska zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že zjištěními rozsudku není opodstatněna zákonná známka »způsoblost vzbuditi veřejné pohoršení« ani v subjektivním ani v objektivním směru, uváží-li se, že se čin stal v noci v úplně opuštěné novostavbě, do níž jen náhodou nahlédl policejní orgán, tedy nikoliv na místě veřejně přístupném a za okolností, že obžalovaný nemohl tušiti, že bude viděn. V tomto směru je zmateční stížnost odůvodněna. Ke skutkové podstatě přestupku podle § 516 tr. zák. sice stačí, je-li jednání pachatelovo způsobilé dáti příčinu k veřejnému pohoršení. Tato možnost je tu nejen, dostane-li se zpráva o činu do veřejnosti, nýbrž i, byl-li čin spáchán na místě veřejném a snadno přístupném za okolností, že snadno mohl býti pozorován od třetích osob. V souzeném případě však byl čin spáchán v novostavbě za doby noční o 1/2 3. hodině. Podle povšechných zkušeností je známo, že novostavba v době noční není právě místem, o němž by lze tvrditi a míti za to, že jest to místo všeobecně a snadno přístupné; tím méně lze tvrditi, že obžalovaný za těchto okolností a na takovém místě musel počítati s možností, že tam bude při činu v té době zastížen. Že tam vnikl Jan S., nemůže býti důkazem toho, že tam každou chvíli mohl někdo vniknouti, jak tvrdí rozsudek nalézacího soudu, neboť Jan S. tam přišel jako policejní hlídka u výkonu své služby. Ani jinak nebylo zjištěno ani nevyšlo v řízení na jevo nic, z čeho by byl musel obžalovaný předpokládati, že se o jeho činu někdo doví nebo že bude někým pozorován; jeť zřejmo, že se na toto místo uchýlil s D-em právě proto, by se před veřejností ukryl. Z toho vyplývá, že v souzeném případě není dána na základě zjištěných skutečností ani objektivní ani subjektivní skutková podstata přestupku § 516 tr. zák.; bylo proto zmateční stížnosti v tomto směru vyhověti a napadený rozsudek ve výroku o vině pro přestupek podle § 516 tr. zák. zrušiti. Důsledkem toho bylo zrušiti i výrok o trestu a výroky s ním související a obžalovanému za zbývající zločin smilstva proti přirozenosti podle § 129 I b) tr. zák. vyměřiti nový trest. Ztráta práva volebního nebyla vyslovena, poněvadž čin nebyl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, nýbrž z vrozeného zrůdného pudu pohlavního.

Čís. 4294.

Výslech obviněného pro přečin proti bezpečnosti cti (urážkou četnictva) není neplatný a přerušuje promlčení podle poslední věty prvního odstavce § 531 tr. zák., třebaže státní zastupitelství v době tohoto výslechu nemělo ještě svolení ministerstva vnitra podle druhého odstavce čl. V. zák. čís. 8/1862 ř. zák. ke stíhání obviněného; stačí, vykáže-li toto svolení před vynesením rozsudku soudem první stolice.

(Rozh. ze dne 3. října 1931, Zm I 936/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského jako

kmetského soudu v Mostě ze dne 11. října 1930, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 491, 493 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice (kmetskému soudu), by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Kmetský soud shledal, jak vyplývá z rozhodovacích důvodů rozsudku, že obsahem článku »Hlídka zelených psů« v č. 3 »nedovoleného« tiskopisu »S.«, bylo samostatné oddělení čs. armády, četnictvo, jež konalo v L. službu v době stávky, vydáváno ve veřejný posměch, vzal za prokázáno, že obžalovaný dne 24. října 1929 v L. toto číslo tiskopisu »S.« rozšiřoval, ač věděl, že je v něm onen článek a ač obsah článku znal a byl si vědom toho, že se jím vydává četnictvo ve veřejný posměch, a zaujal za tohoto stavu věci stanovisko, že toto jednání obžalovaného zakládá objektivní a subjektivní skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti cti podle §§ 491, 493 tr. zák. a čl. V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863. Přes to však zprostil obžalovaného podle § 259, čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro tento přečin, dospěv k názoru, že tento trestný čin je podle § 531 tr. zák. promlčen, aný ode dne 24. října 1929, kdy obžalovaný spáchal čin, z něhož je viněn, uplynuly tři měsíce, t. j. doba, v níž se promlčuje přečin tu v úvahu přicházející, aniž došlo v tomto čase k soudnímu stíhacímu úkonu, jímž by nastalo přerušení promlčení. Rozsudek kmetského soudu sice připouští, že obžalovaný byl v době promlčecí (dne 5. listopadu 1929) vyšetřujícím soudcem krajského soudu v Mostě vyslechnut jako obviněný i o onom trestném činu, pokládá však tento soudní úkon za neplatný, ano prý státní zastupitelství, jež potřebovalo již k zahájení stíhání obžalovaného pro tento přečin zmocnění ministerstva vnitra, nemělo tenkrát ještě tohoto zmocnění, nýbrž obdrželo je teprve dne 12. listopadu 1929, a zaslalo je krajskému soudu v Mostě ke spisům teprve dne 13. listopadu 1929, a zdůrazňuje, že po řečeném výslechu, jímž podle názoru rozsudku za tohoto stavu věci přerušení promlčení přivedeno býti nemohlo, nebyl v době promlčecí proti obžalovanému vůbec žádný další stíhací úkon předsevzat. Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá tento rozsudek právem důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 9 b) tr. ř. S názorem rozsudku, že onen výslech obžalovaného jako obviněného byl neplatný a neměl proto v zápětí přerušení promlčení podle poslední věty prvního odstavce § 531 tr. zák., nelze souhlasiti. Čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, jenž ve svém prvním odstavci ustanovuje, že přečiny a přestupky proti bezpečnosti cti podle §§ 487—491 tr. zák. a podle § 496 tr. zák. jest stíhati z povinnosti úřední, byly-li spáchány na císařské (nyní čsl.) armádě nebo na samostatném oddílu této armády, praví sice v druhém odstavci, že ke stíhání pro urážku císařské (nyní čs.) armády nebo samostatného oddílu této armády je třeba svolení příslušného ministerstva, neustanovuje však, že veřejný obžalobce musí toto zmocnění ke stíhání míti a se jím soudu vykáhati již při zahájení stíhání

(jinak podle § 24 úst. list. při stíhání členů Nár. Shrom.), takže jest vzhledem k doslovu cit. čl. V. odst. druhý míti za to, že stačí, vykázal-li se veřejný obžalobce — jak se stalo též v souzeném případě — potřebným svolením ministerstva ke stíhání před vynesením rozsudku soudu první stolice (rozh. čís. 4313 víd. sb.). »Obviněným« ve smyslu poslední věty prvního odstavce § 531 tr. zák., jež jedná o soudních stíhacích úkonech proti pachateli jako obviněnému, jimiž se promlčení přerušuje, jest ostatně nejen »obviněný« po rozumu prvního odstavce § 38 tr. ř., t. j. ten, proti němuž byl podán obžalovací spis nebo návrh na zahájení přípravného vyšetřování, nýbrž i ten, s nímž bylo v přípravném vyhledávání, an byl podezříván z trestného činu, podle třetího odstavce § 38 tr. ř. nakládáno jako s obviněným, t. j. ten, kdo byl vyslechnut jako podezřelý z trestného činu nebo jako takový k výslechu obeslán nebo vzat do vazby. Nenastává tudíž přerušení promlčení teprve úkony směřujícími k založení procesního poměru mezi obžalobcem a obviněným, nýbrž již tím, že byl tuzemským trestním soudem proti osobě podezřelé z trestného činu předsevzat některý z úkonů v poslední větě prvního odstavce § 531 tr. zák. uvedených, bez ohledu na to, zda došlo k tomuto úkonu na zakročení oprávněného obžalobce, či nikoli. (Stejně Finger, Das Strafrecht, 3. vyd., 1. sv. str. 844 a 845.) Z toho plyne, že názor rozsudku, že onen výslech obžalovaného jako obviněného byl neplatný a že proto nebylo jím přerušeno promlčení, je právně mylný a že v pravdě bylo oním výslechem promlčení trestného činu obžalovaného přerušeno. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný. Ve věci samé nemohl nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodnouti, any v rozhodovacích důvodech nejsou zjištěny všechny skutečnosti, jež jest při správném použití zákona učiniti základem rozhodnutí. Rozsudek uvádí sice v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný tiskopis, o nějž tu jde, »rozšiřoval«, nezjišťuje však činnost obžalovaného, v níž spatřuje »rozšiřování« tiskopisu, takže nelze vůbec posouditi, zda šlo o »rozšiřování« tiskopisu po rozumu §§ 7, 239 tr. zák., o úmyslně předsevzatou činnost, již se činí obsah tiskopisu tvořící trestný čin jiným osobám (podle rozh. sb. n. s. tr. čís. 4096 individuálně neomezenému počtu lidí) přístupným za tím účelem, by bylo působeno na jejich smýšlení. Dále nejsou v rozhodovacích důvodech zjištěny skutečnosti, na nichž závisí posouzení otázky, zda obžalovaný směl býti podle § 1, odst. 2 zák. ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., jenž platí pro tiskopisy periodické a s odchylkou v § 24 téhož zákona uvedenou i pro tiskopisy neperiodické, vůbec stíhán pro přečin, z něhož ho obžaloba viní. Šlo-li na straně obžalovaného o spolupůsobení při obvyklém rozšiřování tiskopisu a nebyl-li obžalovaný zároveň původcem závadného článku, směl býti pro onen přečin stíhán jen, nemohl-li býti původce článku nebo, bylo-li původců několik, ani jeden z nich ihned stíhán a postaven před tuzemský soud. Po této stránce nemají rozhodovací důvody žádná zjištění. Proto nezbylo něž věc vrátiti soudu první stolice jako soudu kmetskému k novému projednání a rozhodnutí (§ 288, odst. 2 čís. 3 tr. ř.).